

Ereğli Demir Çelik Tesisleri Hakkında Bilgiler

Tesislerin Yeri : İstanbul'un 160 km. doğusunda Karadeniz sahilinde Ereğli İlçesi.

İstihsal Gücü : Birinci kademede yılda 500.000 ton olup, yılda 1.500.000 ton istihsal gücü sağlayacak ikinci ve üçüncü kademeler için gerekli tevsiat tedbirleri derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Mühendislik ve İnşaat Nezaret : Poppers Company Inc., Blaw-Knox ve Westinghouse Electric International tarafından Poppers Associates adı altında kurulan Şirketçe deruhte edilmiştir.

Diğer Müteahhitler: Murtezaoğlu ile Veziroğlu (hafriyat); Morrison-Knudsen (temel işleri);

Foster Wheeler (montaj işleri); Sezai Türk-keş Fevzi Akkaya (liman); Tekfen (baraj).

Başlıca Mamûller : Levha, boru bandı, sıcak ve soğuk çekilmiş sac, kalaylı teneke.

Satılacak Tali Mahsûller : Ham katran, ben-zol, tuluol, ksilol ve naftalin.

Projenin Tüm Maliyeti : 2.565.189.000 lira-dır. Bu rakkama işletme sermayesi, ilk projeye da-hil olmadığı halde ilâve yapılan işler dahildir.

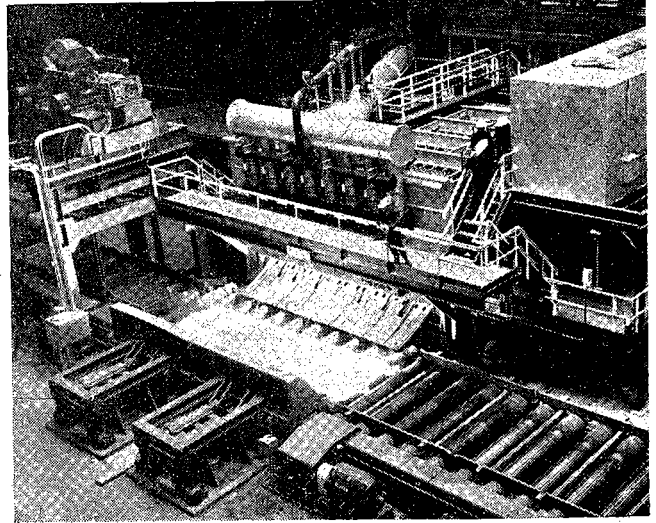
Halihazır Personel Adedi : Takriben 2600.

Tesislerin Özelliği :

Kok Fabrikası : Yılda 640 bin ton tutarında yerli maden kö-müründen 440 bin ton metalur-jik kok istihsal edecek kapasite-de 74 Koppers-Becker fırınından müteşekkil iki batarya.

Yüksek Fırın : Yılda 440 bin ton mayi ham demir istihsal ede-cek 28 ayak (8.534 m) hazne ku-turlu bir yüksek fırındır. Hava körükleri, hava ısıtma sobaları, gaz temizleme tesisatı ve ham madde stoklama tesisatı ile tek başına komple bir fabrika olan yüksek fırın için lüzumlu bil-umum ham maddeler memleket içinden tedarik edilmektedir.

Çelikhane : Oksijen ülfiyerek ham mayi demiri tasfiye etmek üzere 80 tonluk iki konvertör ve diğer çelikhane tesislerinden iba-ret olan bu ünite yılda 500.000 ton külçe çelik istihsal edecek

Finansman : Ereğli tesislerinin finansmanı Beynelmilel Kalkınma Teşkilâtı (AID) tarafından verilmiş olan 1 milyar 166 milyon liralık kredi ile Türk Hükümetinin ikrazatı, Resmî Sektör iştirâki, Hususî Sektörün 86 milyon lirayı bulan sermaye iştirâki ile Avrupa kredileri tarafından karşılan-mıştır.

Müteahhit

Koppers

Koppers.

Koppers

Kombine blum-slab levha haddesi ve reversible sıcak sac haddesi	Blaw-Knox
66 inçlik 4'lü tandem soğuk hadde	Blaw-Knox
66 inçlik sac ve teneke temper haddesi	Blaw-Knox
Merdane torna ve taşlama atelyesi	Blaw-Knox
66 inçlik kontinü dekapaj hattı	Blaw-Knox
66 inçlik sıcak makas	Blaw-Knox
42 inçlik dilme ve bobin hattı	Blaw-Knox
38 inçlik alkali temizleme hattı	Blaw-Knox
66 inçlik soğuk makas	Blaw-Knox
38 inçlik elektrolitik teneke hattı	Blaw-Knox
Komple kuvvet santrali	Westinghouse
Türbin jeneratörler	Westinghouse
Kondense ve ısı transfer ekip- manı	Westinghouse
Şalter ve trafo merkezi	Westinghouse
Haddehaneler elektrik teçhizatı ve otomatik haddeleme sistemi	Westinghouse
Komple elektrik tevzi sistemi-şal- ter, transformatör v.s.	Westinghouse
Kok Fabrikası, Yüksek Fırın, Çe- likhane ve malzeme manipülas- yon tesislerine ait bütüm elek- trik işleri	Westinghouse
Yüksek fırın elevatörü, vinç ekip- manı ve tulumalara ait elektrik işleri ile kablaj ve tenvirata müte- allik çeşitli elektrik şebeke ve	Westinghouse
tevzi işleri 4 batarya tavlama çü- kurları, bir slab fırın ve tavlama tesisatı	Salem-Brosius (France)
173 metrik tonluk oksijen istih- sal tesisi	Air-Liquid (France)
Günde 10 ton kapasiteli kalsinas- yon tesisi	Union-Carbide

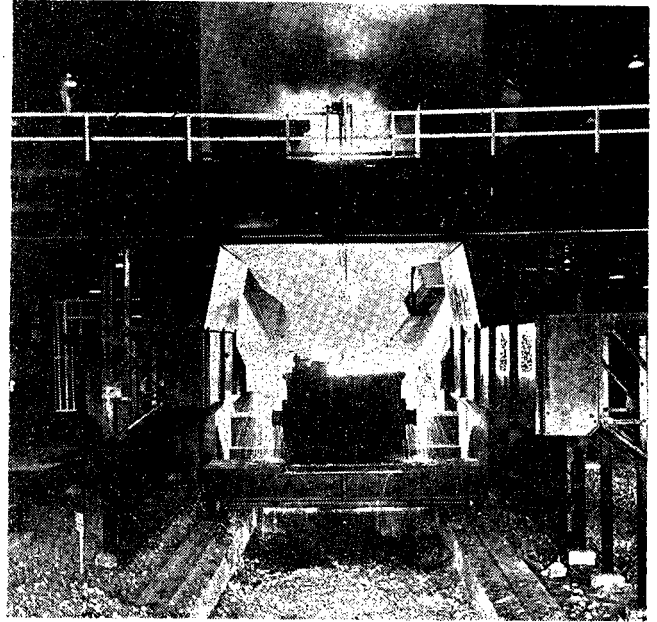

soğuk haddelenmiş saclar 77.000 ton; elektrolitik teneke 50.000 ton. Aynı zamanda işletmede kullanılmaya 100.000 ton pik demir ile kok kömürünün de satışa arz imkânı mevcuttur.

Talî Mahsûller : İşletmenin birinci kademesinde kok talî mahsûlleri olarak satışı kabîl maddeler şunlardır : ham katran 25.000 ton; benzol 5.350.000 litre; tuluol 270.000 litre; ksilol 95.000 litre ve naftalin 530 ton.

Demiryolları : Fabrika sahası dahilinde takriben 35 kilometre uzunluğunda demiryolu inşa edilmiştir.

Liman : Ham madde manipülasyonu ve mamûl sevkiyatı için Fabrikaya ait olmak üzere komple rıhtım ve dalgakıranı ihtiva eden liman tesisleri meydana getirilmiştir.

Ham Maddeler :

Demir Cevheri : Cevher muhtevası takriben % 56 olup memleket dahilinde altı özel teşebbüs tarafından işletilen madenlerden temin olunmaktadır.

Kömür : Devlet tarafından işletilmekte olan Zonguldak ve Armutçuk havalisinin koklaşmaya müsait kaliteli kömürleri kullanılmaktadır.

Kireçtaşı : Bartın'da özel teşebbüse ait kireçtaşı ocaklarından temin edilmektedir.

Mamûller : Kütük 110.000 ton; çelik levhalar 55.000 ton; sıcak haddelenmiş kangal 8.000 ton; dekape saclar 28.000 ton; boru bandı 50.000 ton;

Mühendislikte HİDROLİK ve SU KUVVETLERİ problemleri

Y. Müh. M. Ulugür

Muhteviyattan : Baraj ve bağlamalarda kapak hesabı - Barajlarda kayma ve devrilme emniyeti hesabı - Model hidroliği - debilerin savaklarla ölçülmesi - Şebeke ve boru çapı hesapları - Kanalların boyutlandırılması, hidroelektrik tesislerin hesabı, Hidroelektrik tesislerde rantabilite hesabı - William - Hazin cetvelleri.

247 sahife 25.— Lira. İsteme Adresi : P. K. 205 Yenışehir - Ankara
Ayrıca Ankara, İzmir ve İstanbul'daki teknik kitapçılarda bulunur.

(Mühendislik - 120)

İdare Meclisi Başkanı Danış Koper'in Konuşması

Muhterem ve güzide misafirlerimiz, muhterem hissedarlarımız, sayın Ereliler ve arkadaşlarım.

Memleketimizin kalkınmasında hem iktisadi bakımdan ve hem de yapıcılık zihniyeti açısından (bugün bir dönüm noktasıdır) deken, asla mubalağa etmediğime inanıyorum.

Bu müstesna günde aramızda bulunarak bizlere şeref verdiniz. En hâlis hissiyatımızı, şükranlarımızda ve minnettarlığımızla birlikte arz ve ifade etmek isterim.

Dört seneden daha kısa bir zaman evvel buraları sakın, kendi halinde bir tabiat parçası iken, bugün böyle bir dev tesisin tam ve işler halde açılışını yapmak ve yapabilmiş olmak, hiç şüphesiz ki büyük bir mazhariyet ve inkâr edilmez bir muvaffakiyettir.

Bunun sırrı kısaca: Memleket evlâtlarının iş kabiliyetine güven ve ihtisasa itibardır.

Büyük sanayi teşebbüslerinin, verimli ve iktisadi yatırımlar olarak tahakkuk ettirilmesinde, diğer bir deyimle, mümkün olan en kıza zamanda istihsale geçmesinde, her devirde ve her memlekette karşılaşılabilecek zorluklar yenilmiş ve pek çetin bir imtihan, herkese müyesser olmamış bir başarı ile verilmiştir.

Bu beyanım, tevazu hududunu aşmakla beraber, bir hakikatın ifadesidir. Çünkü bu vüsatta bir tesisin, projelerinin tanzimi dahil, üçbuçuk sene gibi kısa bir zaman içinde ikmal edilerek işletmeye açılması ve bidayette tasarlanan maliyetin % 12 gibi cüz'î bir artışla tamamlanmış bulunması, nâdiren tahakkuk etmiş bir husustur, ve belki de hiç emsali mevcut değildir.

Başta hükûmetimizin ve ilgili organlarının gösterdiği muzaheret,

maddi ve manevi desteği, geciktirmeden ve zamanında ittihaz olunan kararları minnettarlıkla anarken, bunların, sağlanan başarının temelini teşkil eylediğini de kemâli samimiyetle beyan ederim.

Gerek azim kredisiyle, gerek ilgili teşkilâtının hiçbir zaman esirgemediği yardımları ile, Amerika Birleşik Devletlerinin bu eserin muvaffakiyetine katılma heyecanını şükranla yâd eder ve bu neticedeki tesirinin büyüklüğünü ehemmiyetle belirtmek isterim.

Keza kredileriyle bu tesisin tahakkukuna pay katmış olan Fransa ve Batı Almanya Devletlerini saygı ile zikretmek isterim.

Bir seferde ve tek proje halinde zamanın tahakkuk ettirilmiş en büyük bir teşebbüs olan bu eser, Milletlerarası İş Birliğinin ve dayanışmanın da güven verici ve başarılı bir âbidesidir.

Bu tesise alın teri ve göz nuru dökerek fikir ve emek katmış olan müşavirlerimizi, müteahhitlerimizi ve aramızda bulunan veya bugüne kadar muhtelif zamanlarda bulunmuş olan teşkilât mensubu arkadaşlarımızı hususiyle müteveffa Umum Müdürümüz Cevat Süberk'i takdirde ve muhabbetle hatırlamak en zevkli bir borçtur. Her birinin ayrı ayrı sarf ettiği emeklerin muhassalası, müşahhas olarak bu eserde tecelli etmektedir.

Muhterem misafirlerimiz,

Bir hususu bilhassa ve ayrıca belirtmeyi bir vazife bilmekteyim : Her zaman iftihar edebileceğimiz bu güzel yapının ana muvaffakiyet unsuru, ehliyet ve gayretini Ereğli'de bihakkın isbat etmiş olan işçimizdir. Hem vasıf, hem de zaman bakımından Türk işçisi, bir seferde

kurduğu en muhteşem âbidelerinden birini, hatta en büyüğünü Ereğli'de dikmiştir. Bu hakikatı iftiharla belirtmek ve buraya emeklerini katmış olanları şükranla anmak cidden büyük bir zevk.

Şu hususu bilmenizi isterim ki bu tesisin tahakkukunda takriben 50 milyon saat mesai sarfedilmiştir. Bunun bir milyonu yabancı emeğin karşılığı olduğuna göre işin bakiye % 98'i memleket evlâtlarının emeği ve mahsulüdür.

Eser tamamlanmış ve bir buçuk ay evvel işletmeye devredilmiştir. İşletmenin de, kuruluşta elde olunan başarıya denk bir neticeye ulaşacağına tam ve mutlak güvenimiz vardır. Bu emaneti teslim alan bütün mühendis, idareci ve işçi arkadaşların, çok iddialı olan, pek çok dikkat, gayret ve bağlılık isteyen bu hizmete, yalnız kafalarıyla ve elleriyle değil, gönülleriyle de sarılarak, muvaffak olmalarında hiçbir engel tasavvur edemiyorum.

Nihayet Ereğlilere hitab ederek şu hususu belirtmek isterim Tarihi değeri ve tabiat güzelliği ile esasen bir kıymet olan bu beldeye, Ereğli Demir Çelik, bir de iktisadi varlık katmış bulunmaktadır.

Gayret ve basiretinizle, bundan faydalanarak kısa bir zamanda büyük bir kalkınma sağlamanız tabiidir. Bu şirin diyarın süratle refaha kavuşmasını can ve gönülden temenni ederiz.

Bu tesisin, yalnız Ereğli şehri için değil, bütün memleket ve millet için hayırlı ve verimli olduğu iman ve inancımı bir kere daha ifade eyleyerek, teşrifinizden dolayı en hararetle şükran hislerimizi belirtir, hepinizi hürmetle selâmlarım. Uğurlu olsun.